

MİSAK-I MİLLİ ve BMM'nin AÇILMASI**SON OSMANLI MEBUSAN MECLİSİNİN TOPLANMASI**

Amasya görüşmeleri sonrası yapılan seçimlerde Erzurum milletvekili seçilen Mustafa Kemal hakkındaki tutuklama kararı nedeni ile İstanbul'daki meclis çalışmalarına katılmadı. Mustafa Kemal, Milli Mücadele yanlısı milletvekilleri ile Ankara'da görüşmeler yaptı ve onlardan bazı isteklerde bulundu;

☐ Mebusan Meclisine başkan olarak beni seçin.

Mebusan Meclis dağıtılsa Meclis Başkanı sıfatı ile meclisi Anadolu'da güvenli bir yerde toplayabilmek. **Meclis açılışına ve çalışmalarına katılamadığı için seçilemedi.**

☐ Mecliste Müdafaai Hukuk Grubu kurun.

Milli mücadele taraftarı Milletvekillerinin birlikte hareket etmesini istemiştir. **Ancak Felah-ı Vatan grubu kuruldu.**

☐ Erzurum ve Sivas Kongrelerinde alınan kararları meclise kabul ettirin.

Milli mücadelenin Mebusan meclisince de onaylanmasını sağlamak. **Misak-ı Milli Kararları olarak kabul edilen tek istek bu olacaktır.**

MİSAK-I MİLLÎ (MİLLÎ YEMİN) KARARLARI (28 OCAK 1920)

Yurt genelinde yapılan seçimlerin ardından son Osmanlı Mebusan Meclisi İstanbul'da toplandı. Meclisin toplanmasından sonra Milli Mücadele yanlısı milletvekilleri Mustafa Kemal'in belirlediği program doğrultusunda Misak-ı Millînin (Millî Yemin) Mebusan Meclisinde kabul edilmesini sağladılar (28 Ocak 1920). Mebusan Meclisinde kabul edilen Misak-ı Millî kararlarının bazıları şunlardır:

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalandığı sırada işgal edilmemiş olan bölgelerin tümü, ayrılmaz bir bütündür.

Yorum: Ülke bütünlüğü vurgulanmıştır. Milli sınırlara son ve kesin şekli verilmiştir.

İşgal altındaki Arap halkları, özgürce verecekleri oylarla kendi geleceklerine kendileri karar vermelidir.

Yorum: Wilson İlkelerine uygun hareket edilmiştir. Halk iradesi vurgulanmıştır.

Kendi istekleriyle ana vatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum için gerekirse tekrar halk oylaması yapılabilir.

Yorum: Wilson İlkelerine uygun hareket edilmiştir. Bu bölgelerde, halkın çoğunluğu Türk ve Müslüman olduğundan, serbest oylamanın çıkarlarımıza uygun olacağı düşünülmüştür.

Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe verecekleri oylarla belirlenmelidir.

Yorum: Bölge halkının çoğunluğunun Türk olmasına güvenilmektedir.

İstanbul şehri ve Marmara'nın güvenliği sağlanmalıdır. Boğazların dünya ticaretine açılmasına Osmanlı Devleti ile ilgili devletler birlikte karar vereceklerdir.

Yorum: Boğazların Güvenliği ve siyasi ve ekonomik güvenlik vurgulanmış.

Tam bağımsızlığın sağlanabilmesi için millî ve ekonomik gelişmemizi engelleyen her türlü siyasi, adli ve mali sınırlamalar kaldırılmalıdır.

Yorum: Tam Bağımsızlığımıza vurgu yapılarak Bağımsızlık ve egemenlik haklarımızdan taviz verilemeyeceği vurgulanmıştır. Kapitülasyonların kaldırılması amaçlanmıştır. **(Kapitülasyonlara ilk defa karşı çıkmıştır).**

Azınlıkların hakları, yabancı devletlerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartı ile tanınacak ve sağlanacaktır.

Yorum: Uluslararası eşitliğe vurgu yapılarak Avrupalı Devletlerin azınlıkları bahane edip işlerimize karışmasını engellemek istenmiştir.

MİSAK-I MİLLİNİN ÖNEMİ

- 01 Erzurum ve Sivas Kongresi kararlarının (Misak-ı Milli) Meclis-i Mebusan tarafından onaylandığının ispatıdır.
- 02 Milli sınırlarımız Misak-ı Milli ile kesin olarak çizilmiştir.
- 03 Misakı Milli, vatanın bütünlüğüne vurgu yaparak, Türk milletinin ulusal sınırlar içerisinde bağımsız yaşama yeminini oluşturur.
- 04 Milli Mücadelenin siyasi programıdır.
- 05 Kapitülasyonlara ve iç işlerimize müdahale edilmesine karşı çıkmıştır.
- 06 Uluslararası eşitliğe vurgu yapılmıştır.

İSTANBUL'UN İŞGALİ (16 MART 1920)

Misak-ı Millî kararlarının kabul edilmesini beğenmeyen İtilaf Devletleri İstanbul'u resmen işgal ettiler (16 Mart 1920) Hükûmet istifa etti ama meclis kararından dönmedi. Mebusan Meclisi kapatıldı ve milletvekillerinin bir kısmı tutuklandı. Bazı milletvekilleri ise Malta'ya sürgüne gönderildi. Kaçabilenler ise Ankara'ya doğru hareket ettiler.

Mebusan Meclisinin İtilaf Devletleri tarafından dağıtılması ile itilaf devletleri Milli İradeyi hiçe saymışlardır. İşgal sonrası Sadrazam Salih Paşa görevinden istifa etti. Damat Ferit Paşa tekrar sadrazam oldu ve Millî Mücadeleye katılanları asi ilan etti. Mustafa Kemal'in ısrarla istediği meclis İstanbul dışında toplansın düşüncesi ne kadar haklı olduğunu gösterdi (İleri Görüşlülük). İstanbul'un işgali, BMM'nin açılma süreci'ni hızlandırdı. Meclisin kapatılması üzerine Mustafa Kemal Ankara'da BMM açılacağını duyurdu ve işgalden kaçabilen milletvekillerin bu meclise katılmasını istemiştir. Bu durum Milli iradeye duyulan saygıyı gösterir.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NİN AÇILMASI (23 NİSAN 1920)

İstanbul'un işgal edilip Mebusan Meclisi'nin dağıtılması üzerine Anadolu'dan seçilen ve İstanbul'dan Ankara'ya kaçabilen milletvekillerinin katılımıyla BMM 23 Nisan 1920'de açıldı. Mustafa Kemal, ilk Meclise Ankara Milletvekili olarak katıldı ve 24 Nisan 1920'de Meclis Başkanlığı'na seçildi.

Meclis başkanı olan Mustafa Kemal 24 Nisan'da meclise bir de önerge sundu. Bu önerge, milletvekillerinin oy birliğiyle kabul edildi. **Önergede yer alan konular şunlardı:**

1. Hükûmet kurmak zorunludur. Geçici bir hükûmet başkanını tanımak veya bir padişah vekili atamak doğru değildir. **Meclisin kurucu meclis olduğunu ve sürekli olduğunu gösterir.**
2. Mecliste toplanan millî iradeyi, vatanın geleceğine egemen kılmak esastır. **Milli Egemenliğin önemine vurgu yapıldı.**
3. Büyük Millet Meclisinin üstünde hiçbir güç yoktur. **İstanbul Hükûmeti yok sayılmıştır.**
4. Meclis, yasama ve yürütme yetkilerini kendisinde toplamıştır. **Güçler birliği ilkesi vurgulanmıştır. Demokratik değildir ancak daha hızlı karar alıp uygulayabilmek amacıyla kabul edilmiştir.**
5. Meclisten seçilecek ve vekil olarak görevlendirilecek bir kurul, hükûmet işlerine bakar; Meclis başkanı bu kurulun da başkanıdır. **Meclis Hükûmeti Sistemi benimsenmiştir. Meclis Hükûmeti Sistemi; bakanların meclis içinden tek tek seçildiği sistemdir. Demokrasiye uymadığı için daha sonra Kabine Hükûmet sistemine geçilecektir.**
6. Padişah ve halife, baskılardan kurtulduktan sonra Meclisin düzenleyeceği kanuna göre yerini alır. **Milli egemenliğe aykırı bir durumdur ancak mücadele döneminde birlik beraberliğin bozulmaması için bu şekilde karar alınmıştır.**

İLK BMM NİN ÖZELLİKLERİ

01

Güçler birliğini kullanmıştır. Amaç savaş döneminde daha hızlı karar alabilmek.

02

Kurucu bir meclistir. 1921 Anayasasını (Teşkilat-i Esasi) hazırlamıştır.

03

Meclisteki birlik ve beraberliğin bozulmaması için parti yerine gruplara yer verilmiştir.

04

Savaş dönemi meclisidir. Kurtuluş Savaşı'nı yönetmiştir. Tek yaptığı İnkılap Saltanatın kaldırılması olmuştur. Daha çok ülkenin kurtuluşu için çalışmıştır.

05

Üyeleri toplumun her kesiminden temsilcilere yer verdiği için demokratik bir meclistir. Azınlıklar bu mecliste yer almamıştır.

06

Meclis Hükümeti Sistemi'ni benimsemiştir; Meclis Başkanı Hükümetin de başkanıdır.

